

El 40% dels residus plàstics generats a les cirurgies majors en cirurgia ortopèdica es pot reciclar

- ***A les cirurgies de pròtesi de maluc, genoll i espatlla es generen més de 7 quilograms de plàstics. Una part d'aquests residus es pot reciclar, però ara mateix pocs centres hospitalaris ho fan***
- ***Fer servir materials reciclables pot ajudar a estalviar l'emissió de prop de 160 kg de CO₂, el principal gas d'efecte hivernacle, a l'atmosfera, segons un estudi del Servei de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia de l'Hospital del Mar***
- ***L'Hospital del Mar ja disposa a la major part dels seus quiròfans de contenidors per al reciclatge del plàstic que no ha entrat en contacte amb el pacient***

Barcelona, 13 de setembre de 2024. – El sector sociosanitari és responsable del 10% del total d'emissions de gasos d'efecte hivernacle al món i ha incrementat l'ús de plàstics en un 15%, sobretot en material d'un sol ús. I es calcula que, entre el 20 i el 70% dels residus generats als hospitals, procedeixen dels quiròfans. Ara, un estudi del Servei de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia de l'Hospital del Mar **ha xifrat de forma exacta quants quilos de plàstic** es generen a les operacions. El treball el publica la revista *International Orthopaedics*.

El treball s'ha portat a terme analitzant la generació de residus a una setantena de cirurgies que es van fer a l'Hospital del Mar i al Centre Esperança l'any 2021. Totes es corresponen a **intervencions de pròtesis de maluc, genoll i espatlla**. La **mitjana de residus plàstics generada va arribar als 7,3 quilograms** (amb un màxim de 7,6 kg en cirurgies de genoll i un mínim de 6,9 kg a les d'espatlla). El Dr. Carlos Torrens, cap de la secció d'extremitat superior del Servei de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia i autor de l'estudi, ha apuntat que **"hi ha marge per a reduir aquestes xifres canviant parts no essencials de les eines que es fan servir a la cirurgia, sense que amb això es comprometí la seguretat i l'efectivitat dels procediments"**.

Potencial per reciclar el 40%

L'estudi és un dels primers del seu tipus portat a terme a l'Estat. Els autors del treball calculen que substituir el plàstic d'un sol ús per materials reciclables pot permetre **estalviar prop de 160 kg d'emissions de CO₂ per cada 100 cirurgies** o l'equivalent a les emissions de gasos d'efecte hivernacle que es correspondrien amb conduir un cotxe de motor de combustió durant més de 600 quilòmetres.

De fet, l'estudi apunta que hi ha **potencial per a reciclar el 40% dels residus generats**. Cal tenir en compte que la legislació estatal obliga a descartar qualsevol element que hagi entrat en contacte amb el pacient. Aquests residus es tracten a plantes d'incineració. **"Es tracta de conscienciar els equips, que entenguin que un petit canvi, un estalvi de pocs grams, té un impacte molt important sobre el medi ambient"**, apunta el Dr. Torrens.

Decisions com utilitzar unes eines de plàstic o unes de metàl·liques, fer servir un abordatge o un altre o utilitzant ampolles de plàstic per irrigar l'àrea de la intervenció i no altres sistemes, poden suposar una important reducció dels residus no reciclables generats. En aquest últim cas, de més d'un quilogram. També hi tenen una gran importància els llençols i altres materials similars que es fan servir durant la cirurgia. Suposen gairebé la meitat del pes dels residus que es generen durant la cirurgia. Fins i tot canviar l'empaquetatge del material quirúrgic per part de les empreses fabricants pot tenir impacte. Cal recordar que, al món, entre els anys 1950 i 2015 es van produir 8.300 milions de tones de plàstic, i que aquesta producció s'incrementa cada any.

En aquest sentit, a l'Hospital del Mar ja es treballa en aquesta línia. De moment, els quiròfans del centre ja **disposen de contenidors per a plàstic**, fet que redueix el material que es destina a incineració. Aquesta mesura també s'està implantant als quiròfans del Centre Esperança, que també pertany a l'Hospital del Mar.

Un hospital que aposta per la sostenibilitat ambiental

L'Hospital del Mar ha apostat de forma decidida per reduir la seva petjada ambiental, minimitzant el seu impacte sobre l'entorn i en la línia dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides. La institució està compromesa amb la consecució de l'ODS 7, energia neta i sostenible, l'ODS 9, indústria, innovació i infraestructures, ODS 12, consum i producció responsables, i l'ODS 13, acció climàtica. La política mediambiental dels centres de l'Hospital del Mar forma part d'un eix estratègic del Pla d'actuació transversal, que garanteix el compromís amb el territori i les persones.

En relació amb la reducció de residus, a banda d'iniciatives com la posada en marxa als quiròfans, s'ha potenciat la recollida selectiva instal·lant les anomenades illes de reciclatge. S'està treballant per reduir el consum d'aigua i per la millora de la gestió de la uniformitat i la roba plana, com ara llençol, amb més d'1,6 milions de kg rentats. També s'ha apostat per reduir la petjada de carboni amb l'aposta per la xarxa de distribució d'aigua calenta sanitària i de climatització Districlima, que ja ha assolit un estalvi del 41% en les emissions de CO₂, amb previsió de continuar en aquesta línia amb la posada en marxa de la nova fase de l'ampliació de l'Hospital del Mar. En aquest sentit, el nou edifici disposarà de 1.600 m² de plaques fotovoltaïques per generar electricitat per cobrir el consum propi.

La il·luminació amb llums LED i la utilització d'aplicacions per al control de la llum i de la climatització, així com un disseny de l'edifici per afavorir la ventilació interior creuada i la instal·lació d'una doble pell a la façana amb lames de protecció solar, també ajudaran a reduir l'impacte ambiental. Es calcula que els més de 2.700 m² de cobertes vegetals que hi haurà reduiran la petjada de carboni en més de 2.000 tones de CO₂ l'any.

Per avaluar l'evolució i impacte de tot plegat, s'ha aprovat una política ambiental de l'organització i s'ha elaborat un pla de gestió energètica i de subministraments, amb l'elaboració d'un quadre de comandament per fer-ne el control del seu avenç.

Article de referència

Stacey I, Vilà G, Torres-Claramunt R, Puig L, Torrens C. Plastic waste in major orthopaedic surgical procedures: descriptive and sources of improvement. Int Orthop. 2024 Jul;48(7):1701-1706. doi: [10.1007/s00264-024-06155-y](https://doi.org/10.1007/s00264-024-06155-y). Epub 2024 Mar 26. PMID: 38528253.

Més informació

Departament de Comunicació de l'Hospital del Mar. Tel. 932483537.
dcollantes@hospitaldelmar.cat / comunicacio@hospitaldelmar.cat